

A RAT THANNAK THAWNGTHA HERALD *OF HIS* COMING (March 2021)

“Rethei le thilrit mi vialte hna, ka sinah ra tuah u, dinhnak kan pek hna lai.” (Matt.11:28)

Ngaihchiatnak Nih Mi A Den Tikah (When Sorrow Strikes)

Fred D. Jarvis

Hi ni hi ka nunnak ah a muih bik le tihnung bik ni a rak si. Mission rian kan tuannak hmun, Guatemala ah ka rak um lio a si, Texas-Mixican Ramri ah a ummi kan mission compound ah a ummi na nupi a rak au tiah rianrang in thawngthanhnak a hung phan. Ka bawm kho lo nain hi lakhruak auhnak hi zeidah a si hnga tiah ka ruat.

Kan nu nih phone chungin “Ka dawt, Paul kha motorcycle in muicimhnak a tong i a thi” tiah zumh khawh lo ding bia a chimmi cu ka philh kho bal lai lo. Pathian nih a tap lo dingin a vel a ka toih. Ruahlo tuk in kan dawt tukmi kan fapa a thih lioah ka nupi mitthli a luang thluahmah mi kong cu ka peh ti lai lo.

Kan fapa kum 26 a simi Paul cu nupi thi dingin hamnak a tuah cang. Nupi a thi lai tiah ruahchannak ka rak ngei. Nain amah kha a vui ding dirhmun ah ka rak um. Mah cu lioah cun, ka unau Henry Jarvis, missionary in kum saupi kan sinah a tuanmi cu sizung ah khenser in rianrang in tlikpi a si. Ni tlawmpal a rauh ah khin kan buainak cu a hung tam chin, kan nu tangkabawm kha an fir i tangka tampi le kan hmuh khawh ti lo dingmi kan fapa hmanthlak tampi aa tel.

Keimah cu kum 50 chung phungchimtu le missionary rian a tuanmi ka si i midang an ngaihchiat lioah hnhemh a rak i zuam tawnmi ka si. Pathian Bia chung in a sungmi biatak kha ka chimh tawn hna i mi vialte hi ngaihchiatnak, temtuarnak le vansannak a tong ding lawngte kan si timi kha ka hrilhfiah tawn hna. Vanchiatnak, hma le nganfahnak hna hi minung sinak in kan tonmi chungah aa tel tawnmi an si. Sihmanhsehlaw, a hlanah cun, ngaihchiatnak kha midang nih an tonmi lawngin ka rak hngalh. Atu cu hawikom hna sinah khan ka hun i tel ve cang i thihnak nganfahnak tuar le zanmang chia tihnung cu ka hun cawn ve cang. Cu harnak cu Pathian khuakhannak le hmuitinh chungah aa telmi a si ti hngalh hi zeitluk in dah a hei thlum.

Ngaihchiatnak chungin Bawipa kan ngai tawn,
Ka nunnak kha thazang a pek i a khiah dih cikcek,
Jesuh lei kan i mer tikah,
A kiakmi vialte cu an dam dih.

Ngaihchiatnak nih mi a den tikah,
Kalnak hmun a ngei ko,
Jesuh ban chungah,
Amah cu a kan daw tukmi a si.

Ngaihchiatnak nih zeitikah a kan den lai kan hngal lo,
Asiloah zeitikah ruah a han lai kan hngal lo,
Nain thlichia lakah khin,
Khamhtu nih daihnak a kan pek.

Pathian kan i lawm tuk, nelrawn kha ral in an khah lio hmanh ah khin kan mit cun kan bawmhnak a ratnak ding tlang khi kan hei cuan kho. Kan thinhun sivanghnak cu Amah rikhiah a rak si hrimhrim ko. Hneksaknak hna kha kanmah baiter tu dingah tuahmi an si lo, nain kanmah tlinter tu ding tu a rak si deuh. Kan khuk a kan bilter i, khukbilnak nih Pathian sinah mithmai a kan ngeihter. A alh hluahmah mi mei phu chungah zumhnak kong kha kan cawn.

Khrih nih a kan bawmh lo ahcun, nunnak ah a cangmi harnak caan hna hi kan i khamh kho lo ti hi a dik tuk hringhran. Pathian thluachuahnak tling in kan i nuamh khawh hlanah ngaihchiatnak vialte hi a tong ding kan si.

Hneksaknak le Mitthli in Thil Thabik Kan Cawn

A caan ah cun hneksaknak a tam deuh paoh le, thluachuahnak a tam deuh. Kannih cu hneksaknak, temtuarnak, mitthli le tukforhnak thawngin a rum deuhmi kan si lengmang. Hneksaknak nih theitlai deuh le hman awk tha deuh in a kan tuah. Fahnak hna hi Pathian nih kan *cungah* a tuahmi a si lo, nain kan *caah* a tuahmi an si. Pathian nih harnak *in* a kan khamh lo, nain harnak *chungin* a kan khamh. Vanchiatnak hi thil lianngan tukmi tlinnak a si. Thil tha bik hi temtuarnak le mitthli in kan cawn. Fahnak nih kan nunnak hi a fianter i a thianter. Vanchiatnak nganbik cu vanchiatnak ton lo a si.

Nunnak ah a tha bikmi thil hna cu thir lin tukmi tangah, chiandaih khur chungah, asiloah meiphu chungah cawn an si. Min lianngan cu mingan hna doh le teinak in a rami a si. Nun rihnak le buainak hmangin kan thazang a thang. Khrihfa puitlin nun cu harnak tampi tonmi in tah a si lo, nain cu harnak cu zeitindah kan tuah hna timi in tah a si deuh. Buainak nakin buainak kan lehning hi a biapi deuh. Kan harnak tlawm deuh in lungthin peknak le kan harnak a siamrem kho tu kan Khamhtu cungah tam deuh lungthin peknak in cawng hna u sih.

Pathian cu Sersiam Thiam bik a si i Amah tawngahnak nih kan nunnak kha duhnung mi thil chung le dawhnak chungah a sersiam khawh. Pathian nih kan chungah a ummi thil thabik langhter kha a thiam tuk. Meiphu in hremnak chung i um cu a nuammi a si bal lo, nain a chiami kha khangh i a thiang bikmi sui langhter hi Pathian lam thabik a si.

Nunnak cu niceu le ruah he; nuamhnak le fahnak he, muihnak le ceunak he sermi a si. Lawmhnak nih ngaihchiatnak kha a zulh tawn. Daihnak nih thlichia kha a zulh tawn. Van arfi hna cu a mui bikmi zan ah khin an ceu bik. Chuncha nih ruah kha an zulh tawn.

Hnorsuannak, nehsawhnak le zeirellonak te hna hi nunnak ah aa telmi an si, nain harnak nih hin minung ah a kan ser. Rialnak a um lo ahcun rawl a um lo; thlan a chuah lo ahcun a thlummi a um lo, fahnak a um lo ahcun zapei benghnak a um lo, vailamtah a um lo ahcun sui luchin a um lo; khuadawm a um lo ahcun chuncha a um lo; hma a um lo ahcun bawmhnak a um lo; hnitkha a um lo ahcun

sunparnak a um lo. Hremnak hna hi Pathian thla i a thladem an si. Annih nih a kan thuhter i a kan thanter, cucu zehmanh nih an tuah kho lo.

Hremnak sianginn nih cathiam bik a chuah tawn hna. Amah temtuarnak le hawikomhnak hngalh cu nunnak ah a ngan bikmi thluachuahnak a si. Khrih nih lam dang vialte nakin kan harnak ah hin a thawnnak a langhter khun. Pathian thawnnak cu kan harnak le a kan namtu nakin a lianngan deuh.

Pathian nih Kan Ngaihchiatnak Kha Miaknak Chungah a Mer Khawh

Jesuh kut hmaneh bantukin zehmanh nih thinlung thazang a pe kho lo, a hnem kho lo i a bawm kho lo. Thi a chuakmi kut hna nih khan thluachuah an pek khawh, lam an hmuhsak khawh, an ven khawh i an zohkhenh khawh. Pathian nih hin ngaihchiatnak in thil tha kha a chuahter lengmang i lungzurnak kha miaknak ah a mer tawn. Kan hmuh khawh lomi Khrih i a thawnnak hmuh khawhmi kha kan herh. Kan ngaihchiatnak le dohdalnak hmangin Khrih cu kan sinah aa phuang cem.

Thladem le muihnak an um caan hi a tampi tawn, nain zinglei ah cun lawmhnak a ra tawn (Salm 30:5). Sivang le lungrethei in kan um awk a si lo. Hmun khat ah zuun le dinh kha kan cawn khawhmi an si. Khrih cu harnak sersiam a thiam tukmi a si. Minung uk ning le an sining thlen ning a hngalh dih. Kan lungretheihnak kha a nungmi kan Bawipa kut chungah chiah cang hna u sih, amah cu kan fahnak kha a damh khotu a si. Thiang Thlarau nih kan herhnak le kan sining ah khan biachimnak lam a ngei. Kanmah hnemh khawhnak a ngeihmi cu khuaruahhar taktak khi a si.

Vailam cung thihnak a tuarmi, ningzahnak a huahmi, le lung kuai in a thimi Pa nih khan lungkuai mi hna damter ning kha a thiam tuk i saltaang mi hna luatter ning kha a thiam tuk. A temtuarmi kan Khamhtu hmanh nih khan “a temtuar mi thil thawngin” (Heb. 5:8) nawlngaihnak kha a rak cawn. A ralthatnak kha a tharchuah khawh, a zumhnak kha a thanter khawh, a hngalhnak kha a thuhter khawh i nunak ah a cangmi thil sining vialte cu a hngalh khawh dih.

Baibal nih hin a ceumi nunnak caah a tha tukmi lam hmuhsaknak kha a kan pek. Aa hninsai bikmi thil sining chungah himnak pek dingin bia a kan kamh. Kan nunphung thanchonak kha fakpi in a zaw, nain Baibal cu thlarau lei zawt

zohnak hrampi a si caah tuchun le thaizing ah kan herhmi vialte kha a pek khawh dih. Tuchun ah hin minung thinlung hi a palh taktak mi a si, nain Baibal nih cun minung thinlung thlennak in zatlang mithmai thlen ningcang kha a kan chimh. Baibal nih a chimmi Khrih cu hi lungawtawmnak, ralthawhnak, vawlei dohnak kong ah hin amah lawng ruahchannak a si. A Thawngthabia lawng hi minung palhnak caah atu le zungzal in tlanhnak a si.

Khrih nih cun a thuk bikmi horkuang chung khin a kan hmuh lai. Kan nunnak Sertu nih cun kan nunnak chungah harnak le ngaihchiatnak a ra dingin a onhmi ah hin palhnak a ngei lo. Thialmi le hnesakmi zumtu cu a thawng bikmi mithiang a si. Mitthli hna cu arfi kan zohnak hmanbalu a si. A vanmi tel loin Gethsemane a um lo. Pathian nih a ngan tukmi thilsining caah khan a ngan tukmi vel kha a kan pek. Tihramnak kha hmai kalnak chungah a mer, harnak kha reng kainak ah le hneksaknak kha sunparnak chungah a mer.

Khuadawm kha kan nunnak chungah a ra men ko lai, nain Pathian nih kan van muihter awakah khuadawm vialte kha a onh caah, a tha tukmi chuncha kha a run thlah. A nak bikmi khuadawm hna a hun khuhtu chuncha dawh tuk caah hin Pathian ka thangthat. Thihnak khuadawm ca hmanh ah khin, thih lonak chuncha a um ko. Khuadawm kip ah hin lawmhnak le Pathian vel le dawtnak chuncha kha an um.

Khrih nih thinlung chungah hla a pek, cu nih cun harnak kha a fawiter. Kan phorrit kha a zanter i a mui bikmi zan hmanh ah khan kan hmai a panhter. A caan ah cun Pathian nih vawlei kha kan ca i tlaih dingah sa tuk in a tuah, cuticun kan lanhter lai i Amah kha kan limter lai.

Tuluk phungthluk nih dawh ngai in a chim: “Thil bang cu fakpi in hnor lo ahcun a thiang lo, hneksaknak a um lo ahcun minung zong a tling kho lo” tiah a ti. Mitthli in ciarter mi vawlei cu biatak le thluachuah thingkung titohtu bik a si.

Harnak nih An Nam Tikah, Bawipa A Um Ko Khah

Hneksaknak, harnak le tukforhnak nih a kan cawnter, a chimh i a kan hahter. Namnak le harnak nih a tha deuhmi thil caah a kan timhtuah. Aihramnak nih a kan thanter. Harnak nih thla a kan camter. Kan tuar khawh lomi pinlei tiang cu Khrih nih a kan kalpi lai lo (1 Kor 10:13).

Nunnak cauk cahmai kip ah hin harnak a um kho mi a si. Harnak nih hin temtuarnak sianginn in a thiam bik siangngakchia an chuahter hna. Sunghnak hmanh hi a caan ah cun hlawhtlinnak innka kaupi a si. Zohchunh awk tha bik hna cu rel a fawi bikmi an si zeicahtiah annih cu tial a har bikmi an si. A caan ah cun Pathian nih hlawhtling in sernak dingah a kan sunghter tawn. A donghnak hlawhtlinnak a sunlawinak cu atu le atu sungh zongah a phumi a si ko. Nun daihnak nitlang cu a hrangmi thlichia hngawng ah aa ngerhmi chuncha nih a chuahter mi a si tawn. Lungdonghnak nih kan thinlung kha *willow* thingkung ah a thlai, cucaah cun a zangfahnak a dong bal lomi Pa kha kan i cinken; a zangfahnak hna cu zing fate an thar lengmang. Zumhtlak a sinak cu a lianngan tuk hringhran (Tahnak Hla 3:21-23).

Temtuarnak kong khuaruahhar in a kan tuaapiak mi caah Pathian ka thangthat. Hremnak kan tuarmi vialte le ngaihchiatnak mitthli kan thlakmi vialte cu Khrih nih tam taktak in laksawng a kan pek lai i tling tein a kan cham lai.

Ngaihchiatnak hi kanmah le kanmah dik tein kan i hmuhnak thlalang a si. A lianngan tukmi minung cheukhat hna cu temtuarnak nganbik a rak tuarmi an si. Pathian nih Paul kha cakuat tial dingah thong a tlakter. Joseph cu harnak ngan tuk a rak tuar i thonginn in camipuai a awn hlanah serhsatnak a rak in, hi vialte hi *prime minister* a cannak ding an si. Job lianngannak a rak petu cu puicimhnak a lo tuk. Daniel nih chiandaih khor chung i hlonh a inmi cu siangpahrang changtu sinak ding i aa timhtuahnak chungah aa tel ve mi a si.

Temtuarnak biathli caah bialehnak fawite a um lo. Harnak tapi cu kanmah sunghnak theitlai a si i kanmah sualnak nih a zunhmi a si. Ngaihchiatnak hi cu kan sualnak ca i dantatnak a si theng lo, a zunhmi cu tapi a um ko nain.

Tuchun i thachia lei ruahnak, a chia lei ruahnak le palh zumhnak in khuaruahnak nih hin nunnak le vawlei kha Pathian nih a hmuh hna bantuk in a kan hmuhter. Vawlei temtuarnak le ngaihchiatnak cu vawlei biathli a si taktak ko. Zeiruangah dah ngakchia te cu a chuah hlanin a thih, zeiruangah dah kan dawtmi kha zawtnak fak tuk in a zawt peng, asiloah zeiruangah dah chungkhar hna kha thihnak asiloah i maknak in then an si timi fianter dingah kan i timtuh kho lo. Fahnak nih harnak a tlunter mi nih vawlei a cul dih. Sihmanhsehlaw, Pathian nih minung cu amah vanchiatnak ah khan a kal tak lo. Kannih nih midang si loin

kanmah chung te ah thazang kan ngei. Zeitluk in dah Abraham sinah chimmi bia hna hi hnehmna an si: *"Keimah cu na phaw le a ngan tukmi na laksawng ka si"* (Gen 15:1) a ti.

Job in Tahchunhnak

Job lungput hi tuchun ah a herhmi a si: *"Amah nih a ka thah zongah, kaa bochan thiamthiam ko lai "* (Job 13:15). Job nih, *"Meici cu cunglei ah a choi phung a si bantukin, Minung cu harnak hmu dingin hrin a si"* (Job 5:7) tiah a chim khawh mi hi khuaruahhar ding a um lo. *"Zohhmanh, Pathian nih a chimhhrinmi cu lunglawm mi a si; Cucaah Lianngan Bik chimhhrinnak cu zeirello in um hlah"* (Job 5:17) tiah a chim khawh. A ngaihchiatnak le a sunghnak chungin a thawh i, *"Bawipa nih a ka pek, Bawipa nih a lak than; Bawipa min cu thangthat si ko seh"* tiah a ti. Baibal nih Job lungput kong ah a thawh i, *"Hi vialte ah hin Job nih sualnak a tuah lo i Pathian cu a mawhchiat lo"* (Job 1:21-22). Job Cauk hi hi bia hna in a dongh hi khuaruahhar ding a si lo. *"Bawipa nih Job harnak cu a merpiak, a hawilei caah thla a cam tikah: BAWIPA nih Job cu a vanthatnak kha a pek than i a ngeihmi kha a let hnih in a pek than"* (Job 42:10).

Tihnung mi le harnak sersiannak dingah Baibal chungah a nganbik mi tahchunhnak cu Siangpahrang Jehosahfet tuanbia a si. Ammon mi hna le miphun dang hna nih an tuk tikah, Baibal nih a thawh i, *"Khi tikah Jehoshafat cu a thin a phang i BAWIPA kawl awk kha aa tim i Judah ram chung vialte ah khan rawl ulhna a thanh."* Thla a cam i, *"Maw kan Pathian, an cungah biaceihnak na tuah hnga lo maw? Zeitintiah kannih doh awkah a kan rathnawhtu hi bu nganpi hmaiah hin kannih cu santlailo kan si ko. Zei tuah awk kan hngal lo, sihmanhsehla kan mit lawng kha na cungah a um ko,"* tiah a ti (2 Chan. 20:3, 12). A thawh i, *"Hi i tuknak chungah hin nannih nih nan tuk a hau lai lo; nan um hmun kha i tlaih u law dai tein dir ko u law nanmah ca i BAWIPA nih teinak an tuahpiakmi hna kha zoh ko u,"* (2 Chan. 20:17) tiah a ti.

Habakkuk 3:17-19 hi vanchiatnak a karh cuahmah mi lakah dawh tuk in teitu zumhnak fehter nak a si: *"Theipi kung cu par loin, Mitsur ruang zongah a thei um hmanh hlah seh, Oliv thing cu tlai loin Lo zongah tirawl zehmanh chuak loin um hmanh seh, Kawm chung satil run kha um loin Satil inn ah satil kha um hmanh hna hlah seh law, BAWIPA ah cun kaa lawm thiamthiam ko lai i A ka khamhtu Pathian cu ka lawmh thiamthiam ko lai. BAWIPA Pathian cu ka thawnnak*

hram a si, Ka ke cu sazuk ke bantuakin a khul a ranter hna i tlang sang cungah khan a ka hruai."

Profet Zefaniah nih aa dawh tukmi thil kong a kan chimh: *"Bawipa na Pathian cu, nangmah kha him tein umter awkah na chungah ralkap bantuakin a um ko; Na cungah a lung aa lawm lai i a tha a nuam lai; A dawtnak cu an hmuhter than lai; Hlanlio bantuak khan na cungah lunglawmhna au thawng he aa lawm lai"* (Zef. 3:17). Kan lungthin chungah hi bia hna nih hin zeitluk khin dah thazang a kan pek!

Hi capar dih ka duh caah zing suimilam 4 ah kaa thang. Pathian Bia ka hun rel tikah thawnnak hngalhnak le A biakam hna an biapitnak nih khan a ka khuh dih. Ka thanuamnak le lawmhna ruangah ka ruh hi an i hnin dih. A sung tukmi biakam tlawmpal hna kan hrawmh hna tikah nan thinlung kha thluachuah a pek lai tiah ka zumh. Mi pakhat nih Pathian Bia in a khahmi nakin a ngan deuhmi lawmhna le thazang hmuh ding a um lo

Bawipa nih tukforhnak chungin a kan khamh – *"Cuticun Pathian nih harnak an inmi chungin Pathian a tihmi hna khamh cu a thiam"* (2 Pet. 2:9).

Bawipa cu kan pawngah a um pengmi a si – *"Khuazeika na kalnak hmanh ah kan umpi zungzal lai i kan huhphenh zungzal lai"* (Gen. 28:15). *"Cun hihi philh hlah u: nan sinah a zungzal in, caan dongh tiangin ka um lai"* (Matt. 28:20).

Amah nih cun a kan kal tak bal lai lo i a kan hlaw bal lai lo – *"Kan kal tak lai lo i, a hlaut zong kan hlaw lai lo"* (Heb. 13:5).

Amah cu kan hmaiah le kan hnuah a kal – *"Keimah hrimhrim nih na lam kha kan sialpiak lai i fng le tlang kha ka rawnhter hna lai. Dar in an sermi kutka kha ka baoh hna lai i thir fung kha ka tan hna lai"* (Isa. 45:2).

Tam deuh in chimnak ding ah hmun hmanh nih a kan onh lo. Amah thladem tangah a kan dinhter; a thawnnak in a kan domhtlaih; a orhlel kut in a kan hruai; kan chunglei in a Thlarau in a kan thawnter; harnak caan ah a kan bawmh; kan harnak chungah khan a kan hnemh; a kuaimi kan thinlung kha a damter; thazang le ruahchannak kha a kan pek. Amah nih cun vel, zangfahnak, dawtnak, zawnruahnak kha a kan pek; kan herhmi vialte a kan pek; kan thlacamnak a kan leh; Amah cu kan i dornak a si; zan ah khan hla a kan pek;

nuam tein a kan hngilhter; tihphannak le kan ral hna khan a kan khamh; Amah cu kan Tuukhal a si; thatnak le dawtnak nih khan, tam chinchin in, kan nun chung vialte a kan zulh!

Harnak i Pathian hmuitinh pakhat cu midang hnemhnak dingah tha deuh in kan i timhtuahnak ding caah a si. *"Harnak kan innak kip ah a kan hnemh caah kannih zong nih harnak a phunphun in a ingmi kha kan hnemh khawh ve hna i kan hnemh hnanak ah cun Pathian sinin hnemhnak kan hmuhmi kha kan hman"* (2 Kor. 1:3-4).

Kan sining dihlak in i hlanh ding le mah tein kan i pek nakhnga dingah Bawipa nih a caan ah cun a thuk tukmi horkuang chung in a kan hruai tawn. Kan dihlak in harnak le sivanghnak cu voikhat tal cu kan ton cio ko lai. Pathian ka thangthat zeicahtiah harnak chungah cun Khrih ni ceu dawh kha kan hei thlah khawh i a dawtnak nih kan nunnak i khuamui cu a hei chunh. Pathian nih biakamnak a tuah caah ka thangthat, *"A ka lehnak cu, "Ka vel hi na caah a za ko, zeicahtiah ka thawwnak cu derthawwnak ah hin a lang," ti a si"* (2 Kor. 12:9). Kannih zong Lamkaltu Paul sinah au ve hna u sih, *" Pathian cu lawm ko u sih. Zeicahtiah Khrih teinak puai i a kal nuahmahmi mibu chungah khan ... a kan hruai zungzal"* (2 Kor. 2:14).

– Tuan deuh Herald in nam thanmi a si.

Harnak Chungin Hmaiah Kal Hna Usih

(Press On Through Trials)

Rich Carmicheal

Ni kum cu Herald riantuantu hna caah cun ngaihchiatnak kum a si, kan chungtel a simi Christine Ludlow le Lois Stucky nih Bawipa sinah a kan dinh tak. A thlum tuk mi hi kan farle pahnih hna hi va ngei lomi an si, kum 1988 in umnak quarter aa hrawmmi an si. A Luan cangmi September ah khan, kan nu he an umnak innkhan kan thianh lioah hin, Lois ikhan ah Simone Lopez nih pung a suaipiak mi kan hmuh, Lois cu kan dawt tukmi le Herald riantuannak ah 1960 in a tuanmi a si. Pung suaimi ah cun lung hmun ah khin lam bi te ah ngaknu a kalmi

bantuk khi a suai. Cunglei, khuadawm lakah khin, Bawipa le vanmi kha a suai hna.

Gail le Keimah nih cun ngaknu cu Lois a si lai tiah kan ruah, cucaah pung suaimi kong kha hal ka duh i Simone (atu ah cun amah cu 94 a si cang) cu ca ka hei kuat. A vun ka leh i a si taktak ko, “ngaknu Lois cu lam bi te chungah a lut, a Baibal kha a kut in aa put, Bawipa hruainak le runvennak tangah a kal lio khi a si taktak.” Kaa lawm tuk, atu ah hin cu hmanthlak cu ka zungkhan chungah aa thlai ko.

Simone nih lam bite cungah, lung lawngte a simi lam cung i Lois hmanthlak a suaimi cu a dik tuk zeicahtiah Lois nih hin cu lam cu a nun lioah a zulh taktak mi a si. Ngaknu no te a si ko nain a chunmang le a duhnak vialte kha kal tak dingin a biapi tuk mi le a har tukmi biakhiahnak a tuah i a nunnak cu Bawipa le a rian caah a pek. A si, Bawipa cu a cungah zumh a tlak i a nunnak cu lunglawmhnak in a khahter i Amah sunparnak dingah thei tampi a tlaiter. Zei a si hmanhah, a zulhmi lam cu zuamcawhnak in a khat i mah le mah i hlawtnak lam a si peng.

Hihhi Lois kha na lungthin pek dingah ka chimmi a si lo. Amah zong nih midang nih ruah ding le lungthin pek ding a duh bal lo – cucaah cun, a hmanthlak hmanh kha a ihkhan chungah a thuh diam. Kan hrawmh duh deuhmi hna cu Bawipa he nan nunnak ah khan thazang pek kan duh hna caah a si. Bawipa nih an chiah piak mi lam zulh dingin na kawl lioah hin nangmah zuamcawhnak chungah kha na um kho men. Na lam cu a har tuk ko lai, nun thap a herh caan a um lai, mah i hlawt a hau caan a um lai, fakpi in riantuan le intuar caan a um lai. Harnak phun kip le dohnak na ton ko lai. Sihmanhsehlaw *"vawlei cung i a ummi pa nakin nan chung i a ummi Pa kha a ngan deuh"* (1 Johan 4:4) ti hi na thinlung ah chia law Khrih nih an thawnter mi chungin zeizong vialte na tuah khawh dih kha philh hlah (Fil. 4:13). Zeitluk in an zuamcawhtu a ngan a si hmanh ah, Bawipa sinah le Amah nih an chiah piakmi lamthluan ah khan zumhtlak tein um ko. Amah cu nangmah Bawmtu a si i kan kal tak lai lo i kan hlaw lai tiah bia an kamhtu a si (Heb. 13:5-6). Zeitluk in a man a fah a si hmanh ah, Amah sunparnak ding caah tling tein nun kha naa ngaichih bal lai lo!

Forhfiálnak le Hnemhnak

Vanchiat ngai in, Pathian minung hna nih zuamcawhnak kan tonmi hna hi hmailei caan ah a ngan deuh dingmi an lo ngai. Vawlei cung zumtu tapi hna nih cun an zumhnak ruangah dohnak tapi an ton cang, Khrihfami ca ko ah hin dohnak kha hmun kip ah a karh chin lengmang, U.S.A. ram telhchih in. Cu vialte chungah cun, vawlei cungah thlarau lei tumchuknak a um ruangah, minung tam chin lengmang nih ngaihchiatnak le harnak kha an ton chin lengmang, anmah tuahmi ruangah asiloah midang tuahmi ruangah an ton. Midang zohkhenh ding le riantuanpiak dingin kan kawl lioah hin hi vialte nih hin phorrit kan in mi kha an chap chin lengmang.

Phungdang in chim ah cun, Herald riantuantu hna nih hin Pathian minung tapi hna caah cun harnak caan a si kha an hngalh ko. Hihi lung chungah chia in, hi kong ah Herald nih a chimmi thawngtha hna cu nangmah caah forhfiálnak le hnemhnak an si lai. Micheu hna nih cun Khrih zulh cu a man a fak tukmi a si kha a kan hngalhter than, nain zeitluk a harmi hmanh va si ko seh, Amah lam cu nun duhdimnak a si. Capar dang hna nih cun kan nunnak ah a ummi hneksaknak le temtuarnak hmangin Pathian nih rian a tuan tiah a kan hngalhter, hneksaknak le temtuarnak hna cu kanmah zorter awk ah le Amah thanter awk ah a si, kan ziaza thuhter awk le thei tlai deuhmi riantuannak caah a kan thianh.

Temtuarnak Chungah Ruahchannak

Harnak le temtuarnak chungah na um ahcun, hi bia hna hi na thinlung in i lak tiah thazang kan pek: *"Annih nih an in khawh cah, lunglawmmi kan ti hna. Job lungsaunak kha nan theih i Pathian nih a donghnak ah a pek thannak kong kha nan theih. Bawipa cu zaangfahnak le zawnruahnak in a khatmi a si"* (Jas. 5:11). Hi caang nih a langhter mi cu zeitluk a nganmi hneksaknak a si hmanh ah (Job hneksaknak hna cu a fak tuk i tihnung tuk an si) Bawipa nih an caah hmuitinh a ngeih dih ko. Job kong ah cun, *"Bawipa nih a tuahto ning phichuak"* cu a hmual a fak tukmi Bawipa phuannak a si (Job, dal 38-41), temtuarnak a rak in hlan nakin Job nunnak cu tapi in a liannan deuhmi thluachuahnak a si. Job nih harsatnak chungah ah hin, Bawipa dawtnak le zangfahnak cu rian an tuan peng ko ti a hngalh lo nain.

Cucaah cun, hawi dawl hna nan lung dong hrimhrim hlah u! Bawipa cu thil tha tuah dingah a um ko. *"Pathian nih hin, amah a dawmi hna caah le amah nih aa tinhmi ningin a kawhmi hna caah cun, zeizong vialte hi a tha lei ah a serpiak ko hna ti kha kan hngalh"* (Rom. 8:28). Cun *"Cun harnak kan inmi zongah hin kan i lawm ko, zeicahtiah harnak nih cun in khawhnak kha a kan ngeihter i in khawhnak nih cun ziaza a kan ngeihter i ziaza nih cun ruahchannak kha a kan ngeihter; ruahchannak nih cun a kan deuh lo, zeicahtiah a kan pekmi Thiang Thlarau thawngin kan lung chungah Pathian nih a dawtnak cu a toih in a kan toih"* (Rom. 5:3-5). Asiloah, Jeim nih, *"Ka u le ka nau hna, nan cungah hneksaknak a phunphun a tlun tikah vantha ah i rel u, zeicahtiah cu bantuk hneksaknak cu nan zumhnak in nan tei tikah in khawhnak nan ngei. Zeihmanh bau loin a tlingmi nan si nakhnga, a karlak ah ing kho loin um sual loin a dongh tiangin ing ko u"* (Jas. 1:2-4) tiah a tial.

Lamkaltu Peter zong nih hi bantuk hnemhnak le ruahchuannak bia hna hi a chim ve: *"Sihmanhsehlaw caan tlawmpal nan in hnuah cun, velngeihnak in a khatmi Pathian, Khrih he nan i pehtlainak thawngin zungzal a hmunmi a sunparnak i hrawm dingin aan kotu hna nih cun tlinnak an pek hna lai i fehnak le thazang le a fekmi hram bunhnak an pek hna lai"* (1 Pet. 5:10). A ngaite ti ah cun kan Pathian cu vel vialte a ngeimi Pathian a si, cun a hmunmi a sunparnak pek awakah kan nunnak ah hin zumhtlak tein rian a tuan peng, Amah nih a kan tlinte, a kan fehter, a kan thawnter i a dirter! Peter nih thangthatnak ah a chimmi hi a dik tuk hringhran: *"Lianhngannak cu zungzal in amah ta si ko seh! Amen"* (c. 11).

A Tu Kan Ton Lio Cuahmahmi Harnak Caah Pathian Bomhnak (God's Remedy For Today's Emergency)

W. C. Moore

Dinnak in nunternak cu Pathian tlanhnak a si! Pathian nih zumlotu rammi hna cu miphun puicimhnak a mertu dingah a hmang hna lo. Hi tuanvo cu Amah minung hna cungah a chiah. *"Ka min in kawhmi ka mi hna nih khan an lung an thumh i thla an cam i ka hmai kha an kawl i an lam thalo khan an i mer ahcun, van khin ka run theih lai i an sualnak cu ka ngaihthiam hna lai i an ram cu ka damter lai"* (2 Chan. 7:14).

Caan hi aa hnawh tuk cang! Bawipa tonnak ding cu a nai chin lengmang cang! Konglam chimnak caan a nai tuk cang, mi kip nih Pathian hmaiah kanmah kong kan chim lai nak caan a nai tuk cang (Rom. 14:12). Cucaah cun, thanghnak mei kha kan bunh in kan vang cang lai lo maw, kanmah lungthin chungah, kan chungkhar ah, kan khrihfabu ah, kan khuapi chungah, kan ram ah, vawlei cungah kan ceuter lai lo maw – tlai lo tein?

Khrihfa hna, rianrang in tuah a herh tuk caan ah kan um. Kan caan, kan thazang, kan tangka kha ze i ca hmanh ah peknak ding thazang kan ngei kho lo asinain a lianngan tukmi thawnnak, Thiang Thlarau thanghnak cugin chim khawh loin a herhmi Pathian hmuhnak dingah kan pek khawh ko! Thathutnak, bialnak, caan sung hlohlnak le santlailo mi thil caah tangka man ngei loin tuahnak khan chuak tuah u. Pathian kan bawm ko! Caan aa mer kho ti lo. Caan cu tih an nung tuk cang nain mithiang hna cu herh an si lo! Atu caan thawkin Pathian kha hmunkhat te ah au hna u sih (Matt 18:19), kanmah le kanmah kan i hninhsainnak ding ca le Pathian kha kan i tlaihnak ding ca ah si seh (Isa. 64:7) zeicahtiah vancung nih tuchun i a herh tukmi thanghnak kha a run thlah cang.

Lungtho lo ngai in zeitindah kan karhter khawh ning a si lai, kan hmuhmi hna paoh huam lo ngaiin chawnhnak, caan hlohlnak, thanghnak caah thlacamnak taktak in raldohnak dingah Pathian nih a kan pekmi caan sunglawi vialte sawksam dih! Hngalh awk a simi cu, voikhat ah za lak in, a kan thihtertu hnawmtam ningzak tuk a simi a lum mencangte kan sinak in kanmah le kanmah kan i thianh a si ahcun, Bawipa nih a ka chungin a kan chak ko lai! (Biathlam 3:16).

Nganfakmi Phorrit

"...An phun ningin an chuah hlanah Zion cu saupi nganfah a in a hau lai lo" (Isa. 66:8). A dingmi thanghnak kan ngeih hrimhrim awk a si! Pathian kha a thawnnak hmual langhternak in kan ngeih i tuchun herhmi vialte peknak dingah

A Thlarau toihnak in thanghnak kha a um awk a si. Na umnak hmun paoh ah, thla na cam hlantiang le cuticun na phorrit kha lakpiak a si hlantiang thanghnak caah a herhmi phorrit kha Satan firter hrimhrim hlah.

Nganfahnak chungah hin vawlei cungah ngakchia hna an chuak, minung nih Pathian pennak chung i hrin than an si cu thlarau nganfahnak a si.

Na thinlung chungah a ummi phorrit kha thanghnak caah cohlang tuah, cucu na thinlung chungah Pathian Thlarau nih a chiah mi a si. Hmailei i fakpi in kan kal lioah hin Pathian nih tampi in thluachuah pek ding aa timh lo a si ahcun, a mi hna cungah thanghnak dingah lungzur in tahnak a chia lai lo. *"A thlithup in bia ka chim lo, kaa tinhmi zong kha ka thup lo...."* (Isa. 45:19). *"Pathian nih tah amah a mi hna chunzan hlan in a sinah bawmh hal awakah a au lengmangmi hna cu thiamcoh loin maw a um hna hnga? ... Hihi kan chimh hna: anmah cu thiam a coh hna lai i cucu khulrang tein a tuah lai"* (Luka 18:7-8).

Hrin thanmi na si i thanhnak caah siaherhnak nganpi na ngeih lo a si ahcun, hi Bia hi theih tuah: *"... lo khi tha tein hei zoh hna hmanh u; rawl cu an hmin dih cang ..."* (Johan 4:35; Luka 10:2). Tihnung ngaimi a herhmi khi zoh hna hmanh, na pawngkam thlarau tampi hna cu hell lei an panh, minung tampi cu harnak an tong, ding tein tuah dingmi palhnak nganpi a um – THLACAM ding a um!

Thlacamnak nih Pathian kha thil a thlenter lai, Pathian cu a mi hna he bawm in rian a tuan. Kannih cu Pathian he riantuan ti mi kan si (1 Kor. 3:9). Kannih cu Khrih aiawh in riantuantu kan si (2 Kor. 5:20).

Pathian Bia nih, *"... zeicahtiah nan chung i a ummi Thlarau kha vawlei mi a simi hna chung i a ummi thlarau nakin a thawng deuh"* (1 Johan 4:4) tiah a chim. Cucaah cun Pathian cu Amah Bia in cawlter hna u sih, tho usih law ral kha tei hna usih, Pathian nih a kan pekmi nawlungeihnak kha hmang hna usih, muihnak hmual dohnak dingah fakpi in hmang hna usih (Efe. 6:10-20). Jesuh nih, *"Ngai hmanh u: rul le tlangngaikuang hmanh lamh khawhnak thawnnak le nan Ral thawnnak tei khawhnak kan pek hna ..."* (Luka 10:19) tiah a ti. Hihi a dikmi Bia a si, nain hihi Pathian minung hna nih an tuah taktak awk a si.

Puan phen ah hin thlarau thur hna kha an um, *"hi vawlei muinak uktu"* (Efe. 6:12) an si, annih cu tuchun ah buainak a chuahpitu an si, cun Pathian ralthuam

tling i putnak in, kannih nih hi thlarau thur hna hi thawng ngaiin kan doh khawh hna, Khrih nih a kan pekmi nawlungeihnak hmanna in, "*zungzal thlacammak*" (Efe. 6:18) in an thawnnak kha kan tei hna.

Thinlung pek dingah, thukpi in ruah dingah, Pathian sin i thlacam ah i lungruallnak dingah, zumhnak in kanmah thanghnak dingah! (Salm 85:6). Jesuh min in, lungrual tein Satan kha kan sinin a zam hlantiang doh hna usih (Jas. 4:7). Na caan kha soal tuahnak in, santlai lomi soiselnak le thangchiatnak in, a biapi lo tukmi in sawksam hlah u, nain "*Atu cu Bawipa kha kan naih ah a um caah amah leiah cun i mer u law amah sinah cun thla cam u*" (Isa. 55:6) tiah a timi hi tuah deuh hna usih. Atu bak ah hin thawk! Pathian sinah khan au tuah u! Thlacam raltuknak chungah kha kal tuah u. "*A zungzal thlacam u*" (1 Thes. 5:17).

Pathian Nih A Kuaiman Mi Kha A Ngeih Lai (God Will Have Broken Material)

Charles H. Mackintosh

Kan hmaika ah Pathian nih minung a zohkhenhnak tuambia nakin thei a tlai deuhmi cawnnak a um lo. Cawnpiaknak le miaknak in a khat i a karh a ummi a si. Hi zohkhenhnak hna nih an i tinhmi pakhat cu kehkuainak le toidornak taktak chuahternak ding caah a si – a ding lomi dinfelnak vialte in kanmah hlihphuah dih awk ah, mah le mah i zumh ngammak vialte in kanmah lawnter awk ah, Khrih kha kan sining dihlak in i bochan cawnpiak awakah a si.

Mi vialte nih hlihphuahnak le lawnternak dot hna kha an lonh a hau. Micheu caah cun, hi dot hna nih hin lungthlennak asiloah hrin tharnak kha a hun zuluh – midang caah cun hrin tharnak nih a zuluh ve. Mitampi cu thukpi thianhnak le a fak tukmi lungthin le chiatha hngalhnak cawlcanghternak in Khrih sinah an phan – cawlcanghnak cu kum tampi tiang a si kho, nun chung hi a si tawn. Cu he i ralkah in, midang hna cu thlarau cawlcanghnak tlawmte he Khrih sinah phakpi an si. Rianrang taktak khin, Khrih aiawh thihnak thawngin soal ngaihthiannak

thawngtha kha an i tlaih i chikkhatte ah lawmhnak pek an si. Asinain hlihphuahnak le lawnternak cu a hnuah an ra, kong tampi ah cun, nunnak kha a hrampi cungah a hninhσαιhter i a hrinthannak hmanh kha lunghring in a tuah tawn.

Hihi a fak tukmi a si ko nain a herh tukmi a si ve. Mah sining kha cawn hrimhrim a hau i tuan ah maw tlai ah dik a biaceih a hau ti hi a dikmi a si. Hlihphuah hi Pathian he hawikomhnak in cawn a si lo ahcun, hlihphuah hi sungnhak le tluknak in a kha tukmi hmuntonnak in cawn a hau. "Pathian hmaiah cun titsa minung cu ahohmanh a sunpar lai lo";

kan thawn lo tuknak kha a lam kip in kan cawn lai zeitintiah biatak thlumnak le hnemhnak kha kan teh lai: kan sinah Khrih cu Pathian ah ser a si – fimnak, dinfelnak, thiannak le tlanhnak in. Pathian nih cun a kekkuai mi thil kha a ngeih ko lai. Hihi philh hlah usih. Hihi a thiangmi le a herh tukmi biatak a si: "*Keimah cu a sang i a thiangmi Pathian, zungzal in a nungmi ka si. Hmun sang le hmun thiang ah khan ka umnak cu a si, sihmanhsehlaw mi toi aa dormi le sual ngaihchihmi hna sin zongah khan ka um i cucaah ruahchannak le hnangamnak kha an ngei than kho.*" Cun, "*BAWIPA nih aa thawh i, "Van hi ka thutnak a si i vawlei hi ka ke chiahnak a si. Cucaah zei bantuk inn dah nan ka sakpiak khawh lai i ka umnak ding caah zei bantuk hmun dah nan ka serpiak khawh lai? Van le vawlei hi keimah nih ka ser dih hna. Mi toiah aa dor i an sualnak aa ngaihchih i a ka tih i ka nawl a ngaimi cu an cungah ka lung aa lawm.*" (Isa. 57:15; 66:1-2).

Kekkuai A Herhnak

Hi hna hi khuacan hoih in kan dihlak nih hmanmi biafang an si. Atu caan i bau tukmi pakhat cu thlarau kehkuainak a si. Buainak le harnak cheuhra ah cheukua hi cu hi a baumi ah hin hmuh khawh an si. Mah sinak kha daihter i hlawt tikah nikhat hnu nikhat kan hman ning hi khuaruahhar cu a si – chungkhar ah, a bu ah, vawlei ah, a tak in kan nunnak ah. Thil a thong nih khan kan thinglung caah aa tlakmi nak tam deuh in tehte an piah lai, cu hna cu kan nunnak kha kekkuai nun taktak ah a um tikah cun zehmanh lo bantuk an si ko lai. Tihramnak le serhsatnak cu a kan tuarter khawh, upat lonak le hmaizah lonak zuanlonhnak, kan ziaza chiakha tukmi, duh tuknak, le ruah chungmi lungthin hna kha lamchihnak, a rit tukmi phunglam a um lonak hmun ah midang kha chuahternak, rian tha kip caah i manh khawhnak, kan tuahmi thil ah lungthin nganpi langhternak le kan nunzia cawlcanghnak kha hlan nunzia ah kirnak a kan tuahter khawh; cu hna nih cun kan Khamhtu Pathian kong kha fakpi in thangthat a duh.

Ala! zeitluk in dah hihi kan sinah a um rih. Lungkhonnak, theitlai lomi thintawinak kha kan langhter; kanmah zalonnak kha fek tur in kan dirpi; kanmah lungluhmi kha tuah kan i zuam peng; kanmah thilri kha zohkhenh kan i zuam; kanmah mithmai caah khan hnangam kan i zuam. Hi vialte nih hin, fiang tein, Pathian hmaika ah cun mah sinak cu tuahzo zia bantukin tah a si lo i biaceih a si lo timi a langhter.

Asinain, lungthin peknak he – Pathian nih cun a kekkuaimi thilri hi a ngeih ko lai tiah kan nolh than tawn. Amah nih cun harnak le zorlonak chung i kaltak awkah hin tha tuk in a kan dawt ko; cuticun Amah sunparnak ca i a kan hman khawhnak ding nun sining chung i a kan luhipi khawh nakhnga harnak phun kip kan tonmi hi a herh ko tiah a hmuh. Kan duhnak kha a rawh a herh; mah i zumhnak, mah i zatnak, le mah biapitnak hna kha a hram in phuk an hau. Pathian nih thil sining kha a hman hna lai, cu chungah cun nifatin nunnak ah kan kawmh dingmi minung hna kha kan pal hna lai, thinlung cawnpiaknak ding le duhnak zorter ding ah thil sining kha a hman hna lai. A taktak phichuak ngan pipi hmuhter awkah Amah hrimhrim nih dengteo in a kan ton lai.

Fakpi Thianhnak Chungin Pathian Sunparnak

Hi vialte hi Job Cauk chung i dannak nganpi a ummi in a rami an si i fakpi in lunglut in a kan tuah i a cahmai kip ah iang a chiahtak. Job nih a fak tukmi thianhnak a rak herh ti hi fiang tuk in a lang. Cucu Job nih a herh lo a si ah cun, velngeimi le dawtnak Bawipa nih cu vialte cu a temter lai lo ti hi kan fiang tuk. Zehmanhlo ruangah Pathian nih a dawtmi a salpa cungah Satan kha a thlah. Zumh ngannak tlingte he, zehmanhlo ruangah asinain a herh bikmi nih Pathian cu kha bantuk thil kha a tuahter ko tiah an chim men ko lai. Pathian nih Job cu a tlingmi dawtnak bak in a dawt ko; nain cucu a fimmi le zumhtlak dawtnak a si – cu dawtnak cu zeizong vialte kong a huap khomi a si, a chunglei deuh zoh tikah, cu dawtnak nih cun a salpa thinglung chungah a thukmi ziaza hram a sihmi kha a hmuh khawh – cu hram cu Job nih a hmuh bal lomi a si, cucaah cun a bia ceih bal lomi a si. Cu bantuk in a tuahmi Pathian cu zeitluk zangfahnak ngei khi dah a hei si! Amah he aa ralkahmi thil kan chungah a ummi vialte zorter awk le kan chungah a ummi Amah muisam langhter awk ah fahnak pakhatte hmanh a ngan lomi Pathian kut chung i vung um cu zeitluk thluachuah khi dah a hei si!

Asinain, dawtmi careltu hna, Pathian nih cun Satan hmanh kha Amah minung hna cawnpiaknak ding thilri ah a hman khawh ko timi kong hi lunglut tuk a si lo maw? Hihi zumhnak pasal tha Job kong ah kan hmuh bantukin Lamkaltu Peter kong zongah khan kan hmuh. Peter cu thianh dih cikcek a hau, cu rian cu Satan kha tuahter a si. *Jesuh nih, “Simon, Simon, ngai-hmanh. Lothlotupa nih facang cu a fang le a hi a thleidan bantukin Satan nih nannah cu nan dihlak in hneksaknak nawl kha a hmuh cang”* (Luke 22:31) a ti. Hika zongah hin a herh taktak mi a um than rih. Peter thinglung chungah thukpi in a pilmi hram kha vung phak a hau – amah i bochan ngamnak hram a si; cun zumhtlak a Bawipa nih Peter nih cu lam a zulh cu a herh tuk tiah a hmuh, cu hram cu langhter i biaceih a si nakhnga a har tukmi le a fak tukmi dot chungah khan a kalter; cucaah cun Peter kha cipciar in thianh awk ah Satan kha nawl pek a si cuticun amah thinglung kha aa bochan bal ti lai lo i a nun chung vialte nemte in a nung lai. Pathian nih a kekkuaimi thilri a ngeih ko lai, hlan zumhnak pasal tha chungah siseh, lamkaltu chungah siseh a ngeih ko lai. Pathian sunparnak kha ceu taktak in a ceu nakhnga zeizong vialte kha nemter le zorter an si.

– Charles H. Mackintosh (1820-1896) cu Irish phungchimtu le catialtu a si. Amah cu thawng ngai in Irish Thanghnak 1859-60 ah khan a rak i tel.

Nawlngaihnak (Obedience)

Dave Butts

Ngakchia nawlngai loin a um tikah chungkhar ah zeidah a cang? Nawlngaih lonak cu cu fek te le dawh tein chimhhrin a si lo ahcun, chungkhar ah buaibainak a chuak kho a si. Fale nih a fekmi hringtu nu le pa nawlgeihnak kha an zuamcawh tikah, “mi kip nih anmah mit hmuh ah a tha an timi kha an tuah” tiah rak chim caan – Israel Biaceihntu chan bantuk thil sining ah a phakter khawh. Hringtu nu le pa caah cun fale nawlngaih lonak cu chungkhar dirhnak lungpi a si.

Cucu Pathian chungkhar he aa lo tukmi a si. Pathian Bia zulhnak nih pehtlaihnik a fehter, tuah hramhram mi kha dan a tat tawn. Pathian nawlngaihnak

kong cu Cathiang chungah hin aa sihawh dihmi a si. Hi biatak kong fiang bik in chimnak pakhat cu Tlang cung Cawnpiaknak ah hmuh a si. Na rel tikah na lungthin kha Jesuh bia phemhter tuah: "*'Bawipa, Bawipa,' tiah a ka timi paoh in Vancung Pennak chungah an lut dih lai, tinak a si lo, sihmanhsehlaw vancung i a ummi ka Pa nih tuah hna seh ti a duhmi a tuahmi lawnglawng kha an lut lai. Cu Ni cu a phak tikah, mi tampi nih keimah cu, 'Bawipa, Bawipa! Na min in Pathian bia kha kan chim i na min in khuachia kha tampi kan thawl hna i khuaruahharnak tampi kan tuah hna,' an ti lai. Khi tikah annih cu ka thawh hna lai i, 'Nannah cu aho nan si kha kan hngal bal hna lo. Kal ko u, that lonak a tuahtu hna,' tiah ka ti hna lai. "Cucaah hi ka bia a thei i a zulmi cu lung cungah a inn a sami mifimpa bantuk a si. Ruah a sur, ti a lian, thlitu nih fak piin a hranh. Sihmanhsehlaw lung cung i sakmi a si caah khan a pur lo. "Sihmanhsehlaw hi ka bia a thei i a zul lomi cu thetse cungah a inn a sami mihrutpa bantuk a si. Ruah a sur, ti a lian, thlitu nih fak piin a hranh i a pur; rawk cikcek in a tlu," tiah a ti"* (Matthew 7:21-27).

A fimmi le a hrutmi Innsatu tuanbia tluangte hmang in Jesuh nih nawlngaih lonak le nawlngaihnak ruangah thlarau lei phichuak le a caan ah cun pumsa phichuak kong kha a chim. Khuacan a that lio ah cun inn cu an pahnih in an tha ko. Asinain totho nih a hun den tikah, a hrampi kha a hung lang. Nawlngaih lonak a chimtu thetse in sermi hrampi cu totho nih a hun dennak kha a tuar kho lo i inn cu a rawk. Lung in sermi hrampi (nawlngaihnak) nih cun puicimhnak lakah khan inn cu fek tein a dirter.

Baibal hi nawlngaihnak a conglawmhnak le nawlngaih lonak sual phawtnak caang in a khat. Caang tampi hna hi na hlathlai ah cun, zulhphung tampi an hung chuak. Pakhat cu dawtnak le nawlngaihnak cu then khawh an si lo. Jesuh nih a chimmi bia hna hi ngai tuah: "*Nan ka dawt ahcun ka nawlbia kha nan zulh hna lai"* (Johan 14:15). "*Ka nawlbia kha a cohlang i a zulmi paoh cu keimah a ka dawmi an si. A ka dawmi cu ka Pa nih a dawt ve hna lai; kei zong nih ka dawt ve hna lai i an sinah kaa phuang lai"* (Johan 14:21). "*Jesuh nih cun, "A ka dawmi paoh nih cun ka bia kha an ngaih lai. Annih cu ka Pa nih a dawt hna lai i ka Pa le keimah cu kan ra lai i an sinah kan um lai"*" (Johan 14:23).

Hihi kan harter a herh lo. Jesuh kha na dawt a si ahcun Amah nawlngai dingin fakpi in na zuam lai, cucu Pathian lungthin a lawmhter mi a si. Augustine nih a rak chimmi cu, "Pathian kha daw law naa lawmh mi kha tuah" ti a si. Pathian

kha na dawt taktak a si ahcun, nangmah an lawmhter mi cu, Pathian a lawmhter mi thil kha a si lai ti kha fiang tein a hngalh.

Zulhphung pahnihnak hi pakhatnak he khan naih tein aa pehmi a si. Jesuh hngalh le Amah nawl zulh cu aa khatmi a si. Khrihfa kan si bantukin, Jesuh kha kan hngalh ko tiah kan chimh khawh. Sihmanhsehlaw, hihi Amah cu kan hngalh ko tiah chim sawhsawh a si lo tiah Baibal nih a kan cawnpiak, asinain A chimmi tuah tu khi a si, cu nih cun Pathian hngalhnak taktak a kan pek lai. *"Pathian kha a nawl kan ngaih ahcun, amah kha kan hngalh tiah fiang tein kan hngalh. Pakhatkhat nih, "Amah cu ka hngalh hrimhrim," tiah a ti i a nawl a ngaih tung lo ahcun, cu pa cu milihchim a si i a chungah biatak zehmanh a um lo"* (1 Johan 2:3-4). *"Pathian chungah kan um, a timi paoh nih cun Jesuh Khrih bantukin kan um awk a si"* (1 Johan 2:6). *"Pathian nawl a ngaimi paoh cu Pathian chungah an um i an chungah Pathian kha a um"* (1 Johan 3:24).

Nawlngaihnak he pehtlai in Cathiang chungah a har tukmi phunglam kan hmuhmi hna hi kan biaknak rian hna hi nawlngaihnak an si peng lo timi ruahnak zong a kan petu a si. Cunglei ah Tlang cung Cawnpiaknak (Matthai 7:21-27) in baibal caang ah kan langhter mi nih khan Jesuh min in "biaknak" thil tampi a tuahmi hna nih khan Jesuh kha an rak hngal taktak lo timi kong a chim. Biakam Hlun chungah, profet Samuel nih, *"BAWIPA nih hin BAWIPA aw zulhnak i lawmhnak ngan a ngeih tluk hin maw, Khangh thawinak le raithawinak ah hin lawmhnak a ngeih ve? Zohhmanh, nawlngaihnak hi raithawinak nakin a tha deuh i Amah bia ngaih hi tuukawng hna thau nakin a tha deuh"* (1 Samuel 15:22-23) tiah a hal.

Jesuh kha fak bik in a rak dohtu hna cu amah chan lio i Farasi pawl an rak si. Biaknak phung fek tuk in an zulhmi nih anmah le anmah a porhlawtter hna. Biaknak rian nih khan an lungsiter hna lo, tuchun zongah hin a kan lungsiter lai lo. Biakinn pumhnak ah i tel ve lengmang nak nih Pathian Bia zulhnak taktak a ser lai lo.

Cuti a si kun ahcun, Bawipa nawlngaihnak chung i nun timi cu zeidah a si kun hnga? Kannih cu nawlngaihnak thawngin si loin vel thawng tu in khamh kan si timi hi kan caah hngalh a har tukmi a si tawn. Zumhnak in Pathian khamhnak vel kha kan co tikah, kan nun ah a ummi phichuak cu nawlngaihnak a si. Jesuh thawngin kan sin i pekmi Pathian laksawng khuaruahhar hngalhnak nih hin kan

chungah lawmhnak le biaknak a chuahter, a lam kip in Amah lawmhter nak ding duhnak nganpi nih a zulh. Cuticun kan nunnak ca i Amah duhnak hngalh duhnak le Amah duhnak ningin nun duhnak kan ngaih kha kan hmuh.

Khrihfami nawlzulhnak tawhfung cu phung le phai saupi in tialmi tuah khi a si lo, nain, cu nakcun, pehtlaihna chung i nun khi a si deuh. Jesuh hrimhrim nih hi pehtlaihna cu Amah kha Mitsur ruang tiah aa auhnak le amah zultu hna kha Mitsur ruang ah aa pehmi nge tiah a auh hna nak nih khan a fianter ko. A chimmi bia cu hihi an si: *"Mitsur ruang cu keimah hi ka si i a nge cu nanmah hi nan si. Ahohmanh ka chungah a um i kei zong a chungah ka um ahcun, amah cu thei tampi a tlai khomi cu a si; zeicahtiah keimah loin nan tuah khawhmi zehmanh a um lo. Ka chungah a um lomi cu mitsur nge car bantu kin lengah hlonh an si ko. Cu bantu nge cu an pumh hna i mei ah an paih hna i cuka ah cun an kang dih"* (Johan 15:5-6).

Cucaah cun, kan rian biapi bikmi cu Jesuh he i pehtlaih peng a si. Pennak chung i nawlngaihnak ah hin Jesuh hei naih le Amah he nifate nun hi aa telmi an si. Khrihfa nun cu zumtu nih Jesuh nunnak a zulhmi khi a si. Amah thawngin dahtilo, zehmanh kan tuah kho lo. Amah thawngin, zeizong te kha kan tuah khawh.

Nawlngaihnak cu Jesuh he naihnam tein hawikomhnak a si. Amah kha kan naih tikah, kanmah thawngin Jesuh a herh tukmi vawlei cungah Jesuh nunnak kha langhter a si. Amah ziaza kha kan nunnak ah hmuh a si. Cu ruangah cun dawtnak a simi Pathian nih kan sinah: *"Kei ka nawlbia cu hihi a si. Keimah nih kan dawt hna bantu kte hin pakhat le pakhat i daw u"* (Johan 15:12) tiah a chim cu. Pakhat le pakhat sinah dawtnak kan langhter tikah, kan chungah um dingin Jesuh a rung timi kha fiang tein kan langhter. Cuticun Amah sinah cun nawlngaih dawtnak in kan nung.

Pathian Sinah Lunglawmhnak

Khrih ah hawi kom dawt hna,

Bawipa Jesuh min in nan kut kan tlaih hna. Ca leh aa ka bomtu ka ngeih lo ruangah kum 2022 thawk in hi A RAT THANNAK THAWNGTHA hi chuah kho lo in ka um. Ka lung aa nuam lo ngai. A si nain atu ah ka

van chuah than khawh caah Bawipa ka thangthat ko. Hi thawngtha bia hi an tha tuk hringhran. A relmi vialte hna kan caah thluachuahnak nganpi an si tawn. Ca reltu hna sin in thazaang nan i laknak kong zong theih kan duh ngai. A si khawh ahcun email si seh, phone zong in pehtlaihna van kan tuah u law, kan i lawmtuk ko hnga. Ca reltu vialte Bawipa nih a tharin thluachuahnak an pe ko hna seh.

Rev.Run Lian
P.O.Box 1349
No.31/217 Pyiduangsue Street,
Ward(2), Shwepyithar Township
Yangon
Tel; 09452112354; dts4christ@gmail.com